

Tvaroženský zpravodaj

březen – duben 2003

Vážení občané

Tělovýchova a sport neodmyslitelně patří k životu člověka a vhodnými sportovními aktivitami si udržuje kondici stále více mladých lidí i občanů středního věku.

V zákoně č.128/2000 Sb., o obcích stojí, že Zastupitelstvo obce „schvaluje program rozvoje obce“. Do této oblasti nepochybně patří i tělovýchova a sport. Jak tedy podporuje Zastupitelstvo obce tělovýchovu a sport ve Tvarožné. Protože lidská paměť nemusí vždy přesně vypovídat o tom co se dělo a kolik finančních prostředků bylo do této oblasti investováno, vezmeme si na pomoc čísla z obecního archívu. Začneme v roce 1990 a skončíme v roce 2002.

Za těchto 13 roků odešlo z rozpočtu obce na účet TJ Sokol Tvarožná 1 484 650 Kč. Je to tedy průměr na rok 106 265 Kč.

A nyní trochu matematiky. Z této částky můžeme odpočítat 103 200 Kč za práce na sečení trávy a čištění potoka tedy za práce, které sportovci provedli pro obec za úplatu. Zůstane nám 1 381 450 Kč. Z této částky odpočítáme sumu 688 tis. Kč za generální opravu budovy KD Kosmák, kterou zaplatila obec v roce 1996 před vyhodnocením soutěže „O vesnici roku v programu obnovy venkova“ Stále ještě máme vysokou částku 693 450 Kč a sice průměr na 1 rok ve výši 53 342 Kč.

Nemalé finance byly rovněž uhrazeny za projekty úpravy zastřešení tribuny na fotbalovém hřišti, koupaliště, hřiště za školou a hřiště s umělým povrchem za bývalým kinem, kde nyní probíhá výběrové řízení na dodavatele. Návrh na realizaci bude předložen na příštím veřejném zasedání Zastupitelstva obce. Samozřejmě pod podmínkou, že to finanční situace obce dovolí. Zpracovává se také studie na zastřešení kabin na hřišti kopané, která by mohla být po zpracování projektu předmětem žádosti o dotaci v roce 2004. Je naším úmyslem po nezbytných a postupných opravách vrátit sportu i bývalé kino. Věřím, že se podaří některé plány dotáhnout do konce i za pomoci aktivních dobrovolných sportovních funkcionářů.

Jsou obce v našem okolí, srovnatelné počtem obyvatel, které dávají z rozpočtu tisíce, spočitatelné na prstech jedné ruky. Jsou i jiné, které naopak dávají jednorázově i soustavně více. Každý dle možností svého rozpočtu, dosažitelnosti dotací a možná i podle schopností spolupracujících funkcionářů tělovýchovných jednot a oddílů.

Někdy zaslechneme malicherné porovnávání toho, kolik finančních prostředků od obce dostali hasiči, Sokol či jiná organizace, kolik mají členů a

podobně. Tyto žabomyši a přízemní diskuse o tom, koho má Zastupitelstvo „rádo více a koho méně“ nikam nevedou. Členové těchto a jiných organizací v obci se přece prolínají. A co hlavně. Všichni jsou Tvarožňáci.

Závěrem určitě musí zaznít poděkování pro všechny, kteří na úkor svého volného času a možná i finančních prostředků věnují jako cvičitelé péči mládeži. Je to záslužná práce a zaslouží si velké ocenění. Rekapitulace bohaté činnosti a velká účast na valné hromadě TJ Sokol je hlasitým signálem, že ve Tvarožné má zájem o sportování stoupající tendenci. To jistě neujde pozornosti Zastupitelstva obce i sponzorů. Vždyť podpora sportující mládeži je nejlepší investicí do budoucna.

František Kopecký
starosta obce

INFORMACE

- 14.1. navštívil Tvarožnou nový starosta města Šlapanice ing. Střečovský
- 18.1. ve Tvarožné byla ustavena Central European Napoleonic Society.
- 28.1. zápis prvňáčků do ZŠ.
- 30.1. se ve Tvarožné konala porada starostů svazku Šlapanicko o splaškové kanalizaci.
 - 2.2. se v hostinci „U Šírů“ konala valná hromada Mysliveckého sdružení.
 - 3.2. zástupci obcí se zúčastnili porady o návrhu nové dálniční křižovatky a o rozšíření dálnice o jeden jízdní pruh v úseku Holubice – Kývalka.
 - 4.2. valná hromada svazku Šlapanicko si zvolila nové předsednictvo.
 - 5.2. jsme s dotčenými organizacemi projednávali návrh konceptu územního plánu obce.
 - 7.2. se konalo veřejné projednávání návrhu konceptu územního plánu obce.
 - 8.2. oslavil P. Metoděj Slavíček slavnostní mši svoje 80. narozeniny.
- 11.2. se konalo školení starostů o řešení krizových stavů a o ochraně obyvatelstva. Nejzávažnější informací je to, že od roku 2004 bude stát poskytovat ochranné pomůcky jen pro ústavy zdravotní a sociální péče a pro studenty do úrovně středoškolského vzdělání.
- 12.2. jednali představitelé Mikroregionu Rokytnice ve Viničných Šumicích.
- 14.2. blahopřáli zástupci obce paní Boženě Ondráčkové k 95. narozeninám.
- 18.2. jednali zástupci Mikroregionu Rokytnice o splaškové kanalizaci obci v Podolí.
- 21.2. pozvalo vedení cementárny Mokrá zástupce okolních obcí na informativní schůzku.
- 24.2. se konala hojně navštívená valná hromada TJ Sokol, na které byl zvolen nový výbor TJ.

- 25.2. volili členové o.p.s. Mohyla míru – Austerlitz na valné hromadě ve Slavkově nové představitele.
- 26.2. zápis do MŠ.
V brněnském Press centru byla pokřtěna nová kniha Dr. Vlasty Svobodové „Kalendář trochu historický“ s kresbami Doc. Vladimíra Drápala.
- 1.3. tradiční ostatky, pořádané SDH, s 25 aktivními účastníky
- 4.3. se sešli zástupci Mikroregionu Rokytnice ve Velaticích.
- 6.3. jsme jednali o úpravách Pozořického potoka a opatřeních při přívalových vodách.
- 12.3. se v zasedací místnosti konala beseda nad obecní kronikou zaměřená na připomínku 700. výročí první písemné zmínky o obci v roce 1988
- o Tvarožné se píše slovem i obrazem v publikaci „10 let Programu obnovy venkova“.
 - o Tvarožné se rovněž (na podzim) dočteme v knize ing. Odehnala „O poutních místech na Moravě“.
 - v Pozořicích byla založena společnost pro ekologickou výchovu mládeže „Větrák“. Sídlo má v Dělnickém domě.

František Kopecký

Další změny ve státní správě

Živnostenský úřad Šlapanice (dříve pracoviště Šlapanice a Moravské nám.6) je od 3. 3. 2003 na adrese **Brno, Gorkého 10.**

Dávky sociální péče, které jste si dříve vyřizovali ve Šlapanicích si od 3. 3. 2003 budete vyřizovat na **pracovišti Brno, Koliště 17.**

Odbor územního plánování a regionálního rozvoje a památkovou péči najdete nyní na adrese **Brno, Obilní trh 3.**

Stavební odbor zůstává ve **Šlapanicích, Masarykovo nám. 7.**

O dalších změnách Vás budeme i nadále informovat.

Gallová Anna

Odkanalizování

Na valné hromadě svazku obcí Šlapanicko bylo zvoleno nové předsednictvo a kontrolní komise. Připravují se podklady pro zahájení první etapy výstavby. Je pravděpodobné, že k obcím připraveným k první etapě, přibudou ještě Blažovice. Finanční prostředky na I. etapu, poskytnuté z fondu ISPA, jsou ve výši 461 mil.Kč.

Termín zahájení I. etapy je na začátku příštího roku, termín II. etapy, kde je zařazena i Tvarožná, je na začátku roku 2005. Obce připomínkovaly finanční hospodaření tzn. to, aby byly lépe zajištěny poskytnuté vlastní zdroje obcí, zaslané na společný účet. Další nové informace zazní na příštím veřejném zasedání Zastupitelstva obce.

František Kopecký

Jak jsme hospodařili v loňském roce s odpady.

Vzhledem k tomu, že se v současné době vybírají poplatky za likvidaci komunálního odpadu považujeme za vhodné informovat Vás o tom, za co a v jaké výši jsou tyto finanční prostředky vynakládány. V roce 2002 likvidovala naše odpady firma SITA – Selio s jejíž prací můžeme být spokojeni. V průběhu celého roku nedošlo k výpadkům, které by narušovaly spokojenost občanů s odvozem.

Množství tříděného odpadu v roce 2002:

směsný odpad	220,1 tun	ledničky	320 kg
plasty	1,879 tun	televizory	750 kg
sklo	5,204 tun	baterie	688 kg
stavební sut'	80,22 tun	barvy	515 kg
železo	26,22 tun	oleje	480 kg

Náklady na likvidaci:

Odvoz a likvidace odpadů z popelnic	275 268 Kč
Odvoz kontejnerů ze SSKO	123 000 Kč
Odvoz stavební suti	24 215 Kč
Odvoz skla	2 244 Kč
Odvoz a likvidace plastů	28 549 Kč
Likvidace nebezpečného odpadu	44 776 Kč
Nákup plastových pytlů na odpad	1 099 Kč
Celkem	499 151 Kč

Příjmy na likvidaci odpadů:

Poplatky od občanů a živnostníků	296793 Kč
Příjem za prodej železného šrotu	15732 Kč
Dotace obce	186626 Kč
Celkem	499151 Kč

Z uvedeného rozboru hospodaření je zřejmé, že nálad 430 Kč na občana se blíží ke státem regulované ceně 500 Kč. Je však nutno připomenout, že naše obec je v porovnání s ostatními obcemi na velmi vysoké úrovni při nakládání s odpady. Tímto přístupem vytváříme podmínky pro neustálé zlepšování životního prostředí a pořádku v naší obci a vynaložené prostředky se vrátí jednou našim potomkům.

Ing. Jiří Havel
místostarosta

Kolik je odběratelů Tvaroženského zpravodaje?

Vydeme ze záznamů pana Miloslava Krčka za poslední roky. V roce 2000 se kopírovalo 200 Zpravodajů, v roce 2001 už 225 a na začátku roku 2002 to bylo 232 kusů.

V průběhu roku 2002 se počet odběratelů jistě i díky nové barevné obálce s fotografiemi a historickými pohlednicemi obce číslo od čísla zvětšoval tak, že na začátku roku 2003 zaplatilo symbolický příspěvek ve výši 40 Kč 257 občanů.

Přihlašují se další a tak toto číslo je v nákladu 263 kusů. Musíme ještě připočítat povinné výtisky, pravidelnou výměnu Zpravodajů se Šlapanicemi, Podolím, Mokrou-Horákovem a jednorázově i s jinými obcemi a také asi 10 výtisků pro nahodilou propagaci obce.

Tvaroženský zpravodaj je i pro Zastupitelstvo obce důležitým pomocníkem při doručování informací našim občanům až "do bytu". Někdy totiž s velkým podivem zjišťujeme jak málo seriózních informací o obci mají lidé, kteří zde celý život žijí.

František Kopecký

Zdravotní péče v Pozořicích

Na zdravotním středisku v Pozořicích se rozšiřují zdravotní služby pro občany. Od 4. 3. 2003 zde ordinuje dvakrát za týden MUDr. Režková – internistka. Ordinance je v úterý a ve čtvrtek od 8:00 do 15:00 hodin, v přízemí, v prostorách gynekologické ambulance.

Na vyšetření je třeba se objednat na telefonním čísle 544 251 006. Podrobnější informace Vám podají obvodní lékaři.

Objednat se předem je třeba i na vyšetření u MUDr. Crhy – gynekologa. Také na telefonním čísle 544 251 006 a to v pondělí a ve středu odpoledne, kdy jsou ordinační hodiny.

Gallová Anna

Obecní rozhlas a veřejné osvětlení

Žádáme občany, aby do konce měsíce března nahlásili v kanceláři Obecního úřadu závady na vedení a reproduktorech obecního rozhlasu a poruchy na veřejném osvětlení.

Okénko do života ZŠ, MŠ

Základní škola

Nejdříve nahlédneme naším „Okénkem“ na hodnocení prospěchu žáků za 1. pololetí letošního školního roku. 30. leden byl dnem předávání vysvědčení. Vzhledem k tomu, že jsme se v té době potýkali s vysokou nemocností u dětí i učitelů, bylo všem zdravým žákům vysvědčení předáno ředitelkou školy na společném setkání v učebně 5. ročníku a 18 vysvědčení si převzali za své nemocné děti rodiče. Samé výborné si zasloužilo 24 žáků 2.-5. ročníku a 20 prvňáčků. Většina žáků se aktivně zapojovala do mimoškolní činnosti, což také měla zaznamenáno na vysvědčení. Absence za první pololetí byla značně vysoká, v průměru 39 hodin na jednoho žáka.

V lednu se také konal zápis do 1. ročníku pro školní rok 2003/2004. K zápisu se dostavilo 14 dětí v doprovodu rodičů. Do prvního ročníku bylo zatím zapsáno 10 žáků.

Měsíc březen děti začaly jarními prázdninami. A co je čeká po návratu do školy? Ve středu 12.3. fotografování, v pátek 21.3. kabaretní vystoupení se cvičenými zvířaty, 28.3. – opět v pátek – výchovný koncert, v pátek 11.4. –

vystoupení historické skupiny Štvanci, 17.-21. 4. Velikonoční volno, 25. 4. – výchovný koncert. Před Velikonocemi bude pro všechny zájemce opět ve škole připravena výstava žakovských prací s jarní a velikonoční tematikou, doplněná o obrázky koček a kocourů z lednového „Kočičího dne“.

Program mimoškolních aktivit je bohatý, řada akcí je organizována ve spolupráci s MŠ Tvarožná a ZŠ Sivice. Ovšem žáky v měsíci dubnu také čeká hodnocení prospěchu a chování za 3. čtvrtletí spojené s třídními schůzkami.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem, kteří se zapojili do sběru starého papíru, který proběhl koncem měsíce února. Finanční částka bude jako obvykle použita na úhradu vybrané kulturní akce pro žáky školy. Již teď také upozorňuji na plánovaný termín dalšího sběru starého papíru – začátek měsíce června.

Mgr.Věra Floriánová

Mateřská škola

Od ledna dojíždí skupinka dětí do DDM Fantazie na Slatině, kde navštěvují kroužek keramiky. Mohou se pochlubit spoustou výrobků, které si samy vytvořily. Na březen jsme připravili výstavku těchto prací na obecním úřadě a budeme rádi, když se o tu krásu s námi všichni podělí.

V měsíci únoru jsme navštívili divadelní představení v divadle Bolka Polívky s názvem Pohádky starého stromu. Únor je obdobím karnevalů a maškarních plesů a proto i v naší mateřské škole se jeden takový maškarní rej uskutečnil. Děti soutěžily a samozřejmě si zatancovaly. Na závěr si odnesly i sladkou odměnu. Na jednu hodinu se proměnila 26.2.2003 mateřská škola pro děti, které přišly k zápisu v pohádku. Kluci a holčičky se převlekli do pohádkových kostýmů a novým dětem pomáhaly zvládat a překonávat obavu z neznámého prostředí. Každé dítě, které bylo u zápisu, si ze školky odneslo malý dáreček.

Protože jsme šikovní výtvarníci, zapojili jsme se do soutěže s názvem „Namalujte hřiště vašich snů“. Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se. A tímto heslem se všichni řídíme.

Od 17. března zahájíme v deseti lekcích plavecký výcvik v bazénu Mokrá. Pod odborným vedením paní Menšíkové dokončí děti to, co na podzim začaly. V měsíci březnu nás ještě čeká vystoupení kouzelníka v ZŠ, přehlídka hudebních nástrojů na Kosmáku a divadelní představení v divadle Radost s pohádkou Sluně. Závěrem bych chtěla poděkovat panu Kotačkovi za finanční dar, díky kterému jsme koupili do mateřské školy Polykarpovu stavebnici.

Yvona Hrbáčková
ředitelka MŠ

Provoz sběrného střediska komunálních odpadů **březen - květen 2003**

sobota	29. 3.	9:00 – 11:00 hod.
středa	9. 4.	15:00 – 17:00 hod.
sobota	19. 4.	9:00 – 11:00 hod.
sobota	26. 4.	9:00 – 11:00 hod.
středa	30. 4.	15:00 – 17:00 hod.
sobota	10. 5.	9:00 – 11:00 hod.

Mimořádné sběry je možno dohodnout s pracovníky střediska.

Ing. Jiří Havel
místostarosta

O bezpečnostní situaci

Obdrželi jsme zprávu Policie ČR o bezpečnostní situaci v Blažovicích, Jiříkovicích a ve Tvarožné v roce 2002. Zpracovali ji por. Marian Žák, vedoucí oddělení ve Šlapanicích a policejní inspektor nstržm. Lubomír Sotulář. Z této zprávy několik informací.

Ve zmíněných obcích bylo spácháno 714 trestných činů a z nich jich bylo objasněno 256, což je 35,85 %. Z tohoto počtu bylo v naší obci spácháno 42 trestných činů a objasněno jich bylo 9. Hlavní příčinou tohoto počtu celkově byl dopravní uzel dálnice D1 a silnice II. třídy E 430, kde se zároveň nacházejí provozovny mototest Rohlenka, Aral a Mc Donalds. Dochází ke vloupání do motorových vozidel, jejich krádežím a odjezdům bez placení.

V obcích jsou řešeny přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, rušení nočního klidu a schválností mezi sousedy a příbuznými. V okrsku Šlapanice bylo rovněž zjištěno 68 podnapilých řidičů.

Pro informaci uvádíme počet přestupků: Tvarožná 59, Jiříkovice 18 a Blažovice 7.

Za rok došlo v celém okrsku Šlapanicko k 270 dopravním nehodám. Při tom byla 1 osoba usmrcena, 7 osob těžce a 75 lehce zraněno.

Hmotná škoda činila 15 043 400 Kč. Nejvíce účastníků dopravních nehod bylo ve věku 20-24 a 25-29 roků.

Ve zprávě se závěrem píše: "Každý občan by si měl uvědomit, že velký nezájem o své okolí se jednou projeví i v jeho životě. Spousta občanů si všimá jen sama sebe a to, co se děje v jeho blízkosti ho nezajímá neboť má pocit že se nejedná o jeho problém. Policie vidí formu spolupráce s občany v informování o pohybu neznámých či podezřelých osob."

Pro obce Blažovice, Jiříkovice a Tvarožná působí na oddělení ve Šlapanicích policista nstržm. Lubomír Sotulář, na kterého se mohou obracet občané i pracovníci Obecních úřadů. Celá zpráva je k dispozici na Obecním úřadě.

František Kopecký

ROK NA VSI – ROK 2003 VE TVAROŽNÉ

Tvarožná si udržuje řadu roků svůj kulturní kalendář, který obsahuje tradiční a osvědčené kulturně-společenské události, stejně jako akce výjimečné, případně nové, do tradic obce zaváděné.

Mezi vánoce 2002 a Novým rokem se sešli členové kulturní komise a jejich příznivci k tradičnímu zhodnocení událostí uplynulého roku. Nezůstalo jen u nostalgického vzpomínání. Plánovaly se také akce roku 2003 a je proto na místě, abychom se s Vámi, obyvateli naší obce, na stránkách Tvaroženského zpravodaje o ně podělili.

I. čtvrtletí 2003

Začátek každého roku probíhá ve znamení plesů. I letošní rok zahájí tradiční plesy dvou korporací, které stojí za organizací mnoha kulturních podniků v obci:

- 11. ledna plesali příznivci a hosté TJ SOKOL.
- 8. února se na plese Sboru dobrovolných hasičů sešli hasiči místní i přespolní, stejně jako tancechtiví obyvatelé naší vesnice.

Potom přišel masopust se staronovými zvyky. Tvarožnou prošel bujarý průvod masek a „Ostatky“ vyvrcholily 1. 3. 2003 o půlnoci pochováním basy.

V březnu letošního roku jsme si připomenuli dvě polokulatá výročí:

- Před 715 léty se objevily první písemné zmínky o Tvarožné. Tuto skutečnost jsme oslavili vzpomínkovými akcemi v roce 1988, to je před 15ti lety.
- Před 615 lety se uvádí první písemná zmínka o faráři v naší obci, (tenkrát ještě v části Važanice, bylo to 6. 3. 1388).

Kulturní komise pozvala všechny zájemce o tvaroženskou historii na Obecní úřad, kde tyto události byly připomenuty kulturním večerem nad kronikou a promítáním videozáznamů z událostí v roce 1988.

II. čtvrtletí 2003

Velikonoce letos vycházejí na 20. a 21. duben. Týden před Velikonoční nedělí (Hodem Božím velikonočním) začíná velikonoční týden Květnou nedělí. U nás je to již několik roků neděle, kdy v podvečer v kostele sv. Mikuláše zazní tóny, či zpěvy svátečního koncertu. Také letos jednáme o získání hostů, kteří by našim spoluobčanům navodili sváteční atmosféru hodnotným kulturním zážitkem.

Květen letošního roku je bohatý na výročí, která stojí za připomenutí:

- 11.května 1893 (je tomu 110 let), kdy odešel z Tvarožné vynikající kněz, vlastenec, **spisovatel - kukátkář – Václav Kosmák**. Ostatně Václav Kosmák má v letošním roce celou řadu pozoruhodných výročí.

Rok 1843 (před 160 léty) se v Martinkově narodil.
Rok 1883 (před 120 léty) vyšlo jeho slavné KUKÁTKO.
Rok 1893 (před 110 léty) odešel z Tvarožné.
Rok 1898 (před 105 léty) zemřel v Prosiměřicích u Znojma.
Rok 1923 (před 80 léty) byl odhalen V.Kosmákovi pomník
Rok 1928 (před 75 léty) byla zahájena stavba Spolkového domu
KOSMÁK.

Tuto osobnost, která patří do historie naší obce si v květnu připomeneme u kříže (Kosmákova) ve Šmolesích a zájezdem na ústřední hřbitov v Brně, kde položíme kytici na jeho hrob a navštívíme další hroby významných osobností Moravy a našeho regionu.

Květen je také tradičním setkáním dechovek k poctě našeho rodáka Julia Antoše. Také letos přijaly pozvání známé dechovky. Vhodné nedělní odpoledne ještě připomeneme.

Červen se stal měsícem hasičských soutěží a hodů. Letos tomu nebude jinak. Věřme, že nám bude přát pěkné letní počasí a oba tradiční podniky budou uspořádány na návsi a v zahradě KD KOSMÁK. Snad se nám podaří v závěru měsíce června realizovat koncert naší „Lehké nohy“ a jejich hostů v prostředí nad jiné vhodném, v zahradě KD KOSMÁK.

III. a IV. čtvrtletí

Červenec, první prázdninový měsíc, začíná tradičními svátky sv. Cyrila a Metoděje a Mistra Jana Husa. Také letos se sejdeme na Santonu za kapličkou a při táboráku vzpomeneme těchto velikánů našich dějin. V červenci také proběhne na hřišti dětská olympiáda k pobavení všech dětí, které nebudou na táborech či dovolených.

A to už bude klepat na dveře první vyvrcholení roku na vsi – tvaroženská pouť. Tradiční setkání rodáků v sobotním pouťovém podvečeru s Tamburáši se uskuteční (doufejme) opět pod širým nebem. Pouťová neděle s atrakcemi, stánky, pouťovou zábavou i neformální, přesto výjimečnou „přehlídkou mečíků“ na hřbitově, není třeba zvlášť komentovat.

Září je měsícem prvňáčků a zahájení školního roku. Akce s tím spojené jsou v péči učitelů a příznivců školy. Nezapomeňme na výročí – 120 roků od zřízení víceřídni školy ve Tvarožné.

V říjnu máme letos naplánováno odhalení sousoší doc.Vladimíra Drápala „Tři grácie“. Přípravy spojené s realizací již započaly ve slévárně Horní Kalná v Podkrkonoší. Jen co se rozjaří, bude rozhodnuto o vhodném umístění na návsi. Odhalení je plánováno na výroční den 28. října.

Listopad bude probíhat ve znamení příprav na výročí bitvy tří císařů. Vždyť rok 2005 se blíží a organizátoři zvažují nové varianty. Je třeba si u nás ve Tvarožné udržet vysoký standard akcí, na který jsou účastníci i hosté zvyklí.

Konečně prosinec. Vánoční strom, betlémské světlo i koledy na návsi se staly již tradicí. Pokusíme se opět získat zpěváky pro vánoční koncert v kostele a rok uzavřeme tradičním setkáním na Obecním úřadě.

Vážení spoluobčané, snažil jsem se upozornit na klíčové akce roku, do něhož jsme nedávno vstoupili. Snad se najdou ještě další, které obohatí náš společný život na vesnici. Velice bychom si přáli, aby se všech pořádaných akcí účastnilo co nejvíce návštěvníků – Vás, pro které jsou určeny. Vždyť pro organizátory není lepší odměny, než plný sál a spokojené obecenstvo

ing.František Gale
předseda kulturní komise

Z činnosti TJ Sokol Tvarožná.

Je zvykem každé společenské organizace i většiny z nás se počátkem nového roku ohlédnout za tím uplynulým a zhodnotit úspěchy i případné nezdary ve své činnosti. Proto mi dovoluete pár krátkých poznámek na toto téma.

V naši TJ působily dva oddíly a to kopaná s pěti družstvy (muži, dorost, žáci, přípravka, starší hráči) ,košíková (starší hráči) a odbor SPV (sport pro všechny) s šesti družstvy (žáci mladší a starší, žákyně mladší i starší, dorostenky, ženy). Za poslední dva roky se nám počet oddílů i družstev zdvojnásobil a to klade daleko větší nároky na organizaci a provoz v tělocvičně, která již nestačí pojmout všechny zájemce o sportovní vyžití a vybudování nového moderního zařízení je jen v oblasti těch nejmělejších snů. Proto musíme původním oddílům krátit jejich pobyt v tělocvičně, abychom umožnili činnost nově vznikajících oddílů. Je to oddíl florbal (muži, žáci a dívky), futsal (muži),

stolní tenis (muži, žáci), volejbal (smíšené družstvo muži a ženy) a v odboru SPV (aerobik ženy, dorostenky a žákyně). Je to příjemné zjištění že je zvýšený zájem o sportování a zlepšení kondice ale je méně příjemné že jim nemůžeme zabezpečit dostatek hodin v tělocvičně k přípravě mládeže i dospělých na soutěže. Jde především o oddíl stolního tenisu, který se začíná rozvíjet.

Největší podíl na rozšíření členské základny má populární aerobik, který vede Michaela Pejřilová, neboť dokázala přitáhnout do svých hodin větší část naší členské základny a to svědčí o jejich kvalitě.

Členové a příznivci naší TJ k 31. 12. 2002 – muži	115
– ženy	79
– dorostenci	35
– dorostenky	8
– žáci	60
– žákyně	45

Stav členstva celkem: 342.

Proti minulým rokům jsme zaznamenali nárůst členské základny o 22 členů.

- V kulturní a společenské činnosti jsme se zaměřili na tradiční akce jako byl:
- 12.ledna Společenský ples kde hrála k tanci a poslechu kapela Karla Procházky až do svítání kdy se rozcházelí spokojení tanečníci.
 - 13.ledna Dětský maškarní ples kde si zkoušeli své první taneční kroky i ti nejmenší tanečníci a tanečnice za vydatné podpory rodičů.
 - 8.června setkání žáků kopané se sponzory za účasti „Tamburášů“ a přátel z rakouského Weissenkirchen, kterým se potom nechtělo domů.
 - 9.srpna předpout'ová zábava s „Lehkou nohou“ za pěkného počasí při účasti 235 tanečníků
 - 10.srpna setkání s přáteli při „Tamburáších“ se přesunulo do sálu pro nepřízeň počasí, přesto mělo svou nenapodobitelnou atmosféru.
 - 11.srpna pout'ová diskotéka na které se opět podepsalo počasí, ale neodradilo mládež od úmyslu prodloužit si pout' až do rána.
 - 31.prosince tradiční Silvestr, tentokrát netradičně v malém sále tělocvičny se jako v minulých letech vydařil k všeobecné spokojenosti.

V oblasti údržby tělovýchovných zařízení, neboť o ničem jiném nemůžeme vůbec uvažovat, se nám daří řešit jen ty největší problémy. Jedním takovým problémem byly velké náklady na topení v budově tělocvičny. Proto jsme v březnu 2001 nechali od firmy LIKO snížit strop na jevišti a zateplit. V květnu 2001 jsme využili slev u firmy IZOLACE Polná a nechali zateplit strop v sále. Na podzim jsme ještě utěsnili okna silikonovým těsněním. I s osvětlením jeviště, které provedl Rudolf Chlup, nás tyto úpravy stály 142.415 Kč. OÚ Tvarožná nám poskytl dotaci na tyto akce 41.000 Kč, takže my jsme zde investovali 101.415 Kč a myslím si, že to nebyla špatná investice, neboť jsme již za první

rok provozu ušetřili 13.000,- Kč. Stále však zůstává chladno v šatně a ve sprchách. Není to způsobeno topením, ale špatnou tepelnou izolací, což budeme muset v budoucnu řešit. Ptáte se proč se vracím k roku 2001? Mám k tomu jediný důvod a to jsou hmatatelné důkazy v podobě úspor za topení nejen pro nás, ale i hasiče, kteří nyní mají poloviční náklady na topení při různých společenských akcích.

V roce 2001 jsme neměli jen taková příjemná zjištění, ale i negativní, neboť začala v našem areálu řídit nějaká černá ovce. Zmizela nám sekačka za 65.000 Kč a byly vykradeny kabiny oddílu kopané.

V roce 2002 byla provedena výměna poškozeného okna v bytě sokolníka. Oddíl kopané zajistil v červenci vyčištění potoka a vydělal si tak na sadu nových dresů. V září byla provedena revize náradí před zahájením pravidelného cvičení.

Prosinec prověřil naše řady, jsme-li ještě schopni zorganizovat a udělat kus práce. Po připomínkách kulturní komise a projednání na zasedání zastupitelstva obce se podařilo během měsíce kompletně zrekonstruovat ve výčepu vodu, elektroinstalaci, obklady, vymalovat a zařídit ho novým nábytkem. Proto bych zde chtěl poděkovat některým členům naší TJ za obětavost při zvládnutí termínů a problémů rekonstrukce. Zbyňkovi Machancovi za výrobu nábytku, Rudolfu Chlupovi a Josefu Minaříkovi za elektroinstalaci, Zdeňku Daňkovi za obklady, Karlu Buchtovi za instalaci vody, Bohumilu Trněnému za odbornou likvidaci děr po vodařích a elektrikářích, Jirkovi Procházkovi a Luboru Švehlovi za vymalování, Jiřině Procházkové a Leoně Halouzkové za úklid. Další novinkou v tělocvičně jsou nové věšáky v šatně, které nám zhotovila firma Fišer z Tvarožné. Na tyto úpravy nám poskytl OÚ Tvarožná dotaci 70.000 Kč, kterou jsme beze zbytku využili. Nábytek stál 47.238 Kč, instalace vody 6.027 Kč, elektroinstalace 10.000 Kč, šatna 15.183 Kč tj. celkem 78.448 Kč. Při těchto úpravách bylo zprovozněno i WC v prvním poschodí, kde je malý sál využíván stolními tenisty. To jsou ty větší úpravy, které jsme v loňském roce v tělocvičně provedli.

Do dalších let máme mnoho nedořešených problémů, které budeme postupně řešit podle finančních možností TJ. Je to jako běh na dlouhou trať. Jsou to například izolace tělocvičny proti vzlínání vlhkosti, tepelná izolace šatny a koupelny, vybudování tréninkového hřiště pod kopečkem atd.

O kopané jste byli informováni minule, dnes Vás seznámím s činností oddílu florbalu.

Tato hra, která vznikla koncem sedmdesátých let ve Švédsku, původně jako letní příprava hokejistů, se u nás v republice, ale i ve Tvarožné těší čím dál větší popularitě.

Ve Tvarožné byl založen oddíl florbalu na podzim roku 1997. V roce 2001 se rozšířil o družstvo žáků a v loňském roce s nimi začali hrát i dívky. Nyní má oddíl 30 členů z toho :

muži	16
žáci	9

dívky 5

Žáci odehráli na jaře tyto přátelská utkání:

Orel Pozořice – Falcons Tvarožná	10 : 11
Falcons Tvarožná muži – Falcons Tvarožná žáci	12 : 6

Na podzim (již s dívkami):

Orel Pozořice – Falcons Tvarožná	14 : 11
Falcons Tvarožná muži – Falcons Tvarožná žáci	11 : 10

Žáci sehráli na jaře pouze jeden turnaj ve Šlapanicích na venkovním hřišti bez brankářů.

Ve skupině odehráli zápasy:

Falcons Tvarožná – Orel Jiřkovice	0 : 6
Falcons Tvarožná – Káčata Šlapanice	0 : 5

Tyto výsledky nelze brát za neúspěch neboť se turnaj hrál na nevyhovujícím terénu a podle jiných pravidel, kde žáci podlehli zkušenějším favorizovaným soupeřům. Tým žáků musíme pochválit za bojovnost, zvláště některé dívky překvapily výkony zastiňujícími své spoluhráče.

Oporou týmu byl brankář Filip Kubín a Marek Kříž, který v zápase s Pozořicemi vstřelil 9 branek z 11. V další činnosti družstva žáků by se měla zlepšit docházka některých hráčů a hráček na tréninku a také vybavení týmu.

Muži odehráli v sezóně 2002/2003 tyto přátelské zápasy:

Jaro: Falcons Tvarožná – Jiřkovice	12 : 6
Falcons Tvarožná – Černovice	13 : 8
Orel Pozořice – Falcons Tvarožná	14 : 12
Turnaj v Újezdě (v lednu) –	4. místo
(v červnu) –	3. místo

Podzim: muži začali hrát neoficiální amatérskou florbalovou ligu, do které vstoupili s novými dresy, hokejkami, vybavením a názvem Falcons (v překladu sokolové). Liga se skládá s 10. turnajů s osmi týmy: Falcons Tvarožná, Orel Šitbořice - Těšany, Orel Blažovice, Orel Šlapanice, Orel Syrovice, SPA Brno, Haluzáři Brno, Chlapi sobě Brno. Umístění z turnajů se bodují a sčítají do tabulky. Po šesti turnajích jsou muži na 4. místě (2x vyřazení v play off, 1x čtvrtí, 1x třetí, 2x druzí). Na vánočním turnaji v Mokré skončili třetí a v přátelském utkání s ligovými Pozořicemi zvítězili 12 : 11.

Nejlepší střelci družstva mužů jsou Martin Příkryl, Ondřej Dědeček, Ondřej Kaluža, Milan Pokorný. Předností družstva mužů je bojovnost a snaha změnit vývoj utkání i za nepříznivého stavu. Pokud selepší docházka některých hráčů na trénink, znalost pravidel, nebudou zbytečné debaty s rozhodčím a fauly, je předpoklad, že ve vyrovnané lize dosáhnou muži i na první místo v některém turnaji.

O činnosti dalších oddílů naší TJ Vás budeme podrobněji informovat v dalších vydáních Tvaroženského zpravodaje.

Závěrem mi dovolu, abych poděkoval všem funkcionářům, cvičitelkám a cvičitelům, trenérům a vedoucím všech družstev za jejich celoroční obětavou

práci a také Vám členům, příznivcům a sponzorům, kteří jste jakýmkoliv způsobem přispěli ke zdatu naší práce. Také bych chtěl poděkovat OÚ Tvarožná za jeho podporu při zajišťování tělovýchovy a sportu ve Tvarožné, nákladné údržbě budov a sportovišť. Doufám, že i v následujících letech bude naše spolupráce stejně dobrá.

Urbánek Jan ml.

Vánoce s Tvaroženským chrámovým sborem

Ve Tvarožné je dlouhodobou tradicí, že u příležitosti jednoho z největších křesťanských svátků – o vánocích – je půlnoční mše 24. a mše na Boží hod 25. prosince doprovázena zpěvem Tvaroženského chrámového sboru. Na letošní vánoční svátky si sbor pod vedením ing. Jana Sáraze, který pravidelně dojíždí do Tvarožné z Brankovic, připravil poměrně náročnou Českou pastorální mši „Půlnoční“ od Jana Jakuba Ryby. Málokdo ví, že v den velkého svátku sbor zhodnotil práci za téměř celý předcházející rok. A navíc, když pro tuto příležitost připravil další překvapení – provedení s doprovodem orchestru (hráli členové Kyjovského komorního orchestru, houslové sólo bravurně předvedla patnáctiletá Maruška). Předvedený výkon jistě přispěl ke zkrášlení svátků klidu a míru, o čemž svědčilo poděkování pátera Jana Nekudy i velmi příznivá odezva zúčastněných. Pro celý sbor i orchestr to bylo velkým zadostiučiněním.

Rybova Půlnoční mše v provedení Tvaroženského chrámového sboru se však nezpívala jen ve Tvarožné. 5. ledna ráno ji sbor předvedl v doprovodu varhan (Silva Ondráčková) v Holubicích, kam je sbor téměř pravidelně zván místním duchovním Josefem Dobiášem při slavnostních příležitostech. A týž den odpoledne sbor odjížděl i s celým orchestrem předvést své umění do Letovic. Naposledy v letošní době vánoční zajížděl Tvaroženský chrámový sbor zpívat „Rybovku“ do nedalekých Otnic. Nejen duchovní svým poděkováním, ale i letovičtí a otničtí věřící připravili sboru příjemné překvapení a krásný zážitek, když na konci bohoslužby všichni povstali a odměnili sbor upřímným potleskem.

Svůj vztah ke zpívání prokazuje sbor nejen pravidelnou prací, ale i tím, že doposud všechny zájezdy (nejen v období vánoc – již v dřívějším období zpíval v Letovicích, v Brankovicích, ve Křtinách a ve Sloupu) absolvuje na vlastní náklady.

Z Tvaroženské kroniky

Chceme obohatit Tvaroženský zpravodaj občasným nahlédnutím do obecní kroniky. Dnes uvádíme informaci, kterou zapsal kronikář v roce 1963.

Vzácné návštěvy v obci

V únoru navštívila naši obec sedmičlenná delegace dělnického spolku z Argentiny, která si prohlédla hospodářství místního Jednotného zemědělského družstva. Velmi se jim líbila družstevní velkovýroba.

Dne 30. července hostila Tvarožná desetičlennou parlamentní delegaci Konžské republiky z Léopoldville. Rovněž tato delegace si prohlédla hospodářství JZD a svůj pobyt v naší obci zakončila besedou s členy místního JZD v obřadní síni místního národního výboru.

Mimo zmíněné dvě delegace navštívili naši obec soukromě hospodařící zemědělci manželé – z Dánska, kteří si dopisují esperantem s místním občanem Galle Františkem z čp.51.

Uvedení manželé vlastní 25ha zemědělské půdy a zajímají se o naše družstevní zemědělství. Chtěli se na vlastní oči přesvědčit o skutečném stavu našeho zemědělství, když zprávy, které dostávali od Františka Galleho, byly naprosto rozdílné od oficiálních zpráv dánského tisku. Přijeli do ČSSR vlastním autem a byli překvapeni vysokou úrovní našeho zemědělství. Přesvědčili se tak, že zprávy jejich tisku o životě v ČSSR jsou tendenčně zaměřeny a jsou v rozporu se skutečností.

O nás měli tak strašné zprávy, že si dovezli sebou barel vody, petrolejová kamna s petrolejem, plný pytel brambor a desítky konzerv a sušenek, aby prý neměli hlad.

Po prvním jídle u Gallů č. 119 všechny zásoby z auta složili ven. Byla jim ukázaná památná místa napoleonské bitvy, prohlédli si propast Macochu a zemědělskou školu v Kloboucích u Brna, kde studoval Fr. Galle z č. 51. Za dva dny telefonicky volali do Dánska svým dětem, s kterými se domluvili, že je budou volat, jak se mají.

Vším byli nadšení, neboť se přiznali, že dobrý jejich přítel je varoval před jízdou do ČSSR. V obci si prohlédli školu, mateřskou školku, hřbitov a byli zvědaví zda-li je uzavřený kostel. Před odjezdem vyžádali si, aby z Tvarožné návštěvu oplatili v Dánsku.

Zpráva o činnosti mladých požárníků

Vážení občané, chtěl bych Vás prostřednictvím Tvaroženského zpravodaje seznámit o činnosti mladších žáků SDH Tvarožná. Jistě někteří jste si všimli, že každé úterý kolem páté hodiny pobíhají na návsi kolem hasičské zbrojnice malé děti. Od ledna 2002 jsme po delší pauze obnovili činnost mladých hasičů, kteří na jaře naskočili do již započatého ročníku Ligy mládeže okresu Brno-venkov.

Koncem června byla Liga u konce a my jsme přebírali v Židlochovicích pohár za celkové třetí místo v kategorii mladších žáků v požárním sportu na Brně venkově, což nikdo nečekal. Jak se k němu dopracovali? Díky účasti na každém jarním závodě, začalo se v Sivicích 2. místo, Hrušovany 6. místo, Kuřim 3. místo, Přísnovice 3. místo, Zastávka 4. místo, Židlochovice 3. místo. Po červencové odmlce nám v srpnu začali přípravy na další ročník a již 24. 8. jsme se zúčastnili branného závodu ve Velaticích, kde jsme poprvé postavili dvě družstva a obsadili 2. a 3. místo, 8. 9. Mokrý 3. a 5. místo, 14. 9. Zbýšov 3. a 7. místo, 21. 9. Syrovice 3. místo, 5. 10. branný závod Zbýšov 2. a 7. místo.

Po podzimu a zimě se musíme připravit na jaro. A máme ještě co zlepšovat jak ve výcviku, tak i znalostech, ale i v pořizování nové výstroje a výzbroje.

Závěrem bych chtěl poděkovat Výboru SDH ve Tvarožné a OÚ Tvarožná, kteří nás v této činnosti podporují nemalou částkou, která činí na jeden závod cca 1500 Kč. Poděkování patří i našim mladým hasičům za reprezentaci naší obce, ale i SDH Tvarožná na okrese Brno-venkov.

Jsou to: Masařík František, Daněk Michal, Rýšavý Antonín, Machanec Lukáš, Ondráček Marek, Lindovský Daniel, Daňková Šárka, Daněk Ondřej, Kousal Vojtěch, Daňková Anna, Vojtová Petra, Kršková Kristýna, Otevřelová Iveta a Katka, Urbánková Šárka, Trávníček David, Zambo Daniel.

Zbyněk Machanec

Vzpomínky Antonína Jaška

Pokračování z předminulého čísla

Rodina Jaškova – pokračování

Moji rodiče Antonín a Hedvika, rozená Omastová z Blažovic se se mnou a sestrou Hedvou odstěhovali před rokem 1930 z Hlinek na Krhon do zakoupeného starého domku čp. 110. V tom domku pracně opraveném mým otcem se v roce 1932 narodila moje sestra Anna. Na Krhoně jsme bydleli do roku 1935. Pak nastalo stěhování opět do Hlinek do nového stavení s čp. 238.

V místnosti v domě prarodičů, kde jsem se narodil, bydleli po našem odchodu na Krhon manželé Lauschovi - Vincenc a Františka. Františka byla

mladší sestrou mého otce. Pracovala v brně jako vyšíváčka a strýc „Vincek“ byl vyučen cementářem. Pocházel z německé rodiny z Brna – Králova Pole. Měl německé školy a byl, stejně jako teta Františka hluchoněmý. On od narození a teta od dětských let po nemoci. V době nezaměstnanosti si strýc přivydělával malováním obrazů a vyřezáváním rámečků na fotografie. Na rámečky maloval různé květy. Perfektní znalost němčiny a neznalost předválečné situace v Evropě jej přivedla do řad příslušníků Velkoněmecké říše, což dokazoval nošením odznaku s hákovým křížem. Byl pro rodinu i sousedy jako hluchoněmý člověk naprosto neškodný. Po skončení války došlo k jeho umístění do táborů, v němž byli soustředěni Němci určení k odsunu z republiky. Na přimluvu našeho dědy a dobrozdání tehdejších představitelů MNV ve Tvarožné byl mu umožněn pobyt v republice, v níž se pracovně zapojil do jejího budování. V pozdějších letech se bezdětní manželé Lauschovi přestěhovali do Velatic. Teta zemřela v roce 1982 a strýc v roce 2000 ve věku 98 let.

Dalším nájemníkem ve stavení Jašků po odchodu Lauschových se stal strýc Jašek Alois s rodinou. Ženil se v pozdějším věku. Přivedl si do domu nevěstu Boženu, rozenou Fronkovou z Násedlovic. Byl znám svojí pracovitostí, což byla ostatně vlastnost všech členů Jaškova rodu. Strýc jezdil spolu s dědou za prací až k Novému Městu na Moravě, kde u majitele cihelny pana Sáblika pálivali cihly. Snad proto jej děda dobře znal a odkázal mu stavení v Hlinkách. Udělal dobře, neboť strýc Lojza se o něj do jeho smrti vzorně staral.

S tetou Boženou měli tři syny – Aloise, Václava a Milana. Alois se po několikaletém bydlení v Mokré vrátil do rodné Tvarožné. Se ženou Stanislavou, rozenou Tomanovou a synem bydlel ve stavení Tomanových do své smrti. Zemřel ve věku 61 let a mě mrzí, že se nedočkal mého zpracování a vydání Rodokmenu rodiny Jašků jako jeho bratři. Prostřední ze synů strýce Aloise, Václav, opustil po ožení Tvarožnou a žije s rodinou v Čerčanech u Prahy. Nejmladší Milan bydlí v domě postaveném mými prarodiči a renovovaném jím, za pomoci svého otce, se svým synem a jeho rodinou.

Uvedené stavení čp. 172 mám dodnes v živé paměti. Vždyť to bylo místo u dědouška a babičky. V předu po pravé straně dvě prostorné místnosti kuchyně a „seknice“. Za nimi podélná místnost s oknem do dvora a vedle ní prostorná komora. Z ulice se vcházelo do domu širokou síní. Vchodové dveře byly dvojdílné s horním světlíkem, zevnitř opatřené důkladnou zástrčkou. Stavení prarodičů dělil od sousedů Daňků široký průjezd s venkovními vraty s nadvratím. Ve štítové zdi průjezdu byl otvor s dvířky, který sloužil k podávání sena nebo slámy na půdu.

Kuchyně u babičky

To byla pohádka. V rohu kachlová kamna, vytápěna celoročně dřevem. Toho byl ve stavení, na dvoře a pod kolnou vždy dostatek. Mužští členové rodiny chodili v zimě, po skončení sezónní práce v cihelně dobývat do lesa

pařezy. Téměř celou zimu se v kuchyni vyráběla břízová pometla různých druhů, včetně rohoží. To byla dělba práce! Zbytky ořezaného proutí končily v nenasytných kamnech. Zhotovené výrobky chodily prodávat členky rodiny do Jířkovic, Práce a Blažovic, kde byl o ně mimořádný zájem pro jejich kvalitu. Kupovali nejen u sedláků, ale i u chalupníků.

Nezapomenutelné zážitky skýtaly u babičky v kuchyni černé hodinky. To když se venku setmělo, dědoušek přiložil vrchním kruhovým otvorem do kamen pěkný kousek dubového pařízku a za chvíli jsme se dívali ke stropu místnosti na barevné kruhy, odraz plamenů z rozpálených kamen. A k tomu všemu vyprávění o všem možném.

Se životem rodiny Jašků bylo nerozlučně spojeno i zpívání. Sestry mého táty, tehdy ještě svobodné to prostě uměly. Teta Marie, později provdána za Severy ze Sivic, teta Růžena, jejímž mužem se stal Hradský Josef z Tvarožné, teta Drahomíra, kterou si odvedl do Velatic jako svou ženu Remeš Julius a nejmladší teta Ludmila. Jedině tu jsem nikdy jako tetu neoslovil, vždyť je o něco málo starší než já. Ta se provdala za Fredenziho Rudolfa, rodáka ze Židlochovic a krátkou dobu též v Hlinkách u Jašků bydleli. Pak se odstěhovali do Židlochovic.

Ke zpěvačkám – sestřám Jaškovým – se přidal někdy s houslovým doprovodem nejmladší syn rodu Jašků Václav. U všech jmenovaných se projevil sklony k hudbě a zpěvu pravděpodobně po dědovi. Ten hrával v mladých letech na trubku nejen ve venkovské kapele, ale též ve vojenské kutálce. Svědčila o tom fotografie většího formátu v pěkném rámu, na níž byl náš děda jako muzikant ve vojenské uniformě, pěkně zvěčněn. Kdo vlastní tuto vzácnou rodinnou památku, se mně nepodařilo zjistit.

„Seknice“ u prarodičů

Další místností skýtající kouzlo domova byla „seknice“. Slovo vzniklé od světlice, vžitě ve tvaroženské mluvě. Ta na rozdíl od kuchyně neměla jedno, ale dvě vysoká úzká okna do ulice. Součástí oken byla horní ventilace a nezbytné dřevěné okenice na noc zavírané. Uprostřed mezi okny stál starý příborník. Typicky krásná dřevodělná práce, poplatná minulé době. Několik velkých zásuvek – „šuplat“ na ukládání prádla, nedělních šátků a vlnáků. Nad tím „kostnem“ mezi okny visel zmíněný obraz vojenské hudby a velký obraz se širokým ozdobným rámem s mariánskou tematikou, se zabudovaným hracím strojkem. V době mého dětství preludoval krásnou melodii. Na horní ploše příborníku stála vysoká soška Panny Marie přikryta skleněným krytem. Vedle ní menší kryt a v něm menší křížek s krajkou, pamatující vojenský odvod strýce Aloise. Mimo těchto památek zdobilo vrch příborníku několik rámečků s fotografiemi.

Škoda, že také obraz s hracím strojkem není k dnešnímu dni k nalezení.

Na zdech místnosti byly zavěšeny trofeje vypreparovaných ptáků a paroží srnčí zvěře. K vidění byly vycpaní bažanti, sluka, divoká kachna a na jedné ze dvou skříní volavka – svědkové dědovy myslivecké vášně. Právě střelená volavka nad vysokým komínem kruhové cihelny byla hříchem nedodržení mysliveckých zákonů. Ale svatý Hubert, patron myslivců, určitě dědovi ten přestupek odpustil.

Když jsem častokrát u babičky v Hlinkách spal, nemohl jsem si zvyknout na odbíjení času tolik obdivovaných kyvadlových hodin, dědou pečlivě udržovaných. Při vzpomínce na všechny vzácné doplňky bydlení mých prarodičů, marně přemýšlím, kdo jsou jejich majitelé.

Dědova komora

Ta se nacházela vedle místnosti do dvora. Byla dosti prostorná, sloužila k uskladnění různých šrotů, otrub, nějakého obilí, různých sít a především díže, v níž babička mísívala v kuchyni těsto na chutný domácí chléb. Na levé straně komory byl prostor, kam směl jen děda. Byla to podesta, jejíž přední část tvořilo plození z latí s nezbytnými dvířky. Uvnitř pověšené šrůtky uzeného masa, slaniny, v míse škvarky a hrnce se sádlem stály vedle ní. Celý ten prostor byl zajištěn velkým visacím zámekem.

K tomu všemu patřil nezapomenutelný nedělní či sváteční obřad. Náš děda, věřící člověk, pusty neuznával. Říkával, že je pro sebe vymysleli církevní hodnostáři. Zdůvodňoval svoje tvrzení tím, že církev vlastnila množství rybníků a kvůli prodeji ryb přišla na půst. Po příchodu z nedělní ranní mše svaté, odložil děda vrchní oblečení a zeptal se babičky: „Kolik nás bude dnes k obědu?“ Po důkladném počítání a vyřčeném čísle posledních účastníků oběda, odebral se děda do komory. Ta bývala odemknuta a komukoliv přístupná, jen ta palanda čekala netrpělivě na hospodáře. Ten sáhnul obřadně do kapsičky vesty, v níž se nacházely velké cibulovité hodinky s hrubým řetízkem, vylovil z ní klíček a po výstupu po menším žebříčku k dvířkům odemknul cestu k pokladům. Následovalo sejmutí uzeného masa, zamknutí dvířek a sestup dolů.

V kuchyni děda maso mistrně nakrájel na stejné díly. Jejich počet musel souhlasit s počtem nahlášených strávníků a zbytek šrůtky odnesl k dalšímu uskladnění. A nastal stejný obřad jako dříve - odemykání a zamykání dvířek palandy v komoře. Teprve po příchodu do kuchyně děda sděloval babičce, kdo sloužil mši svatou, v jaké barvě bylo kněžské roucho – ornát, o čem bylo kázání a vůbec, co nového je v dědině.

Častokrát při vzpomínkách na dědovu komoru porovnávám hospodaření svých prarodičů s dnešním přístupem členů rodin do ledniček a kredenců babiček a dědů k různým dobrotám.

Poklady Hlinek a okolí

Cihlářská hlína v Hlinkách a okolí sloužila nejen k výrobě cihel, ale skrývala i mnoho tajemství. Chtěl bych se s Vámi, milí čtenáři, o ně podělit. Přímo ve Zmole, pod polem Jedličků, bylo budování klukovských domků – vykopané díry v břehu a následovné pokrytí akátím, případně odhozeným kusem plechu o který nebylo ve Zmole nouze. Zmola, to bylo menší tvaroženské „Aso“.

V době prázdnin při kopání prostoru pro domek jsme narazili na kosti a k velkému překvapení i na hlavu lidské kostry „skrčence“. Některý ze starších kluků odnesl hlavu po prázdninách do tvaroženské školy, kde dlouhá léta sloužila jako pomůcka při výuce dějepisu. Možná, že je tomu tak dodnes.

Sourozencům Augustovi a Boženě Kalábovým patřilo pole v prostoru stráně nad „bytovkami“. Jednou tam oral pan Gustin se svým kravským potahem. Jaké bylo jeho zděšení, když jedna z krav se propadla předníma nohama až po pás do země. Běželi jsme do Dědiny pro pomoc. Jména přítomných si nepamatuji, i když jsme se dlouhou dobu dívali, jak pracně krávu vyprošťovali. V místě, kde kráva uvízla, byla objevena téměř tři metry hluboká a ve spodní části skoro dva metry široká díra. Podle vyjádření strašících občanů se jednalo pravděpodobně o dávnou sýpku na obilí. K naší velké lítosti hospodář díru brzy zasypal. Kdyby měli archeologové zájem, jsem ochoten je na ta místa zavést!

Do třetice všeho dobrého. Týká se mého kamaráda, který již nežije. Když dokončovali manželé Katoličtí výkop zeminy pro stavbu svého rodinného domu čp. 281 přišli stavebníci na podivný nález. V hloubce asi dva metry narazili na podlahu z pálených cihel. Byla to plocha 3 x 3 metry a pod ní vedl otvor široký 50 až 60 cm do zahrady. Kam až štola vede jsem se nedověděl. Aby nebyl průběh stavby komplikovaný kvůli dalším průzkumům, nebyl tento nález nikde hlášen a tato zpráva Vás jako první seznamuje s tajnými poklady Hlinek. Kolik jich ještě cihlářská hlína ukrývá?

Milí čtenáři!

Snažil jsem se Vám připomenout původní majitele domů naší ulice Hlinky. K některým jste našli více pootevřené dveře k nahlédnutí. Snad v každé stati se objevují slova strýc nebo tetička, nebo obojí. Tak tomu, bohudík, v nedávné minulosti bylo a nejen v Hlinkách. Strýce nebo „stříčky“ už málokde najdete. V ulici, kde jsem žil, najdete tetičky dosud žijící. Už nejsou oslovovány tím něžným venkovským způsobem, ale pro mě tyto pamětnice života mých rodných Hlinek tetičkami zůstávají. Přeji jim touto cestou především zdraví do dalšího žití.

Antonín Jašek, Kovalovice 184

DUBEN

Náznaky jara ještě jsou tak slabé
mráz dosud prý se nemá k odchodu,
srdce však otvírá své poupě malé,
čeká už nový lístek osudu.

Blíží se bouře, se vším zatočí...
Duben vždy přece – deštík završí!
Dvě slzy pod vahadly obočí
z okovu očí něhou zaprší...

Tuto báseň ze sbírky Ljubov Vondrouškové "**...s láskou**" věnujeme jubilantům, uvedeným v dnešním čísle. Sbíрка je datována "Mokrá 2003" a výtěžek z jejího prodeje bude použit na opravu kapličky v Mokré-Horákově. Pro ty, kteří by o sbírku měli zájem, je telefonní číslo autorky k dispozici na Obecním úřadě.